

Saltsjöbaden 2014-11-30

Saltsjöbadens Slalomklubbs historia

Saltsjöbadens slalomklubb är med sina över 1 400 medlemmar Sveriges största slalomklubb. Träningsverksamheten engagerar över 450 barn och ungdomar plus ett stort antal tränare och föräldrar.

Klubbens motto är att hjälpa barn och ungdomar att få upp ögonen för och utvecklas som alpinskiidåkare. Även om nivån styrs av ambitionen att bygga på bredden har klubben de senaste tio åren fått fram flera internationella toppåkare i slalom och snowboard. Bland andra kan nämnas Martina Fortkord, Sophia Bäck, Susanne Ekman och Axel Bäck i slalom och Fredrik Fortkord på freestyle.

Nära 40 år på nacken

Slalomklubben grundades av 1968. Därmed fick slalomintresserade ungdomar i Saltsjöbaden en eget hemvist efter att ha varit tvungna att åka till Saltsjö-Duvnäs eller Nacka för att träna.

Till en början tränade klubben i backen Tuvan på Solsidan (vid nuvarande Tuvans dagis). Träningsbacken byggdes av grundaren Hans Hafström med egna händer genom att röja vartenda träd i sluttningen. Det fanns visserligen sedan 1930-talet en slalombacke vid Vinterstadion men den ansågs vara för svår då backen slutade med ett stup ned på isen.

Vinterstadion byggs om

1976 flyttade träningen från Tuvan till Vinterstadion och en ombyggd slalombacke. För att plana ut backen och skapa en underbacke lades stora schaktmassor ut i vattnet nedanför backen. Hela området från parkeringen till garaget är byggt på utfyllningsmassor i sjön.

Klubbhus och högre backe

Under 80- och 90-talet genomfördes en del förbättringar vid Vinterstadion. Klubben fick Byggnadsnämndens gamla baracker att utnyttja som klubbhus. Samtliga medlemmar "kommenderades" med hjälp av arbetsplikt ner till Vinterstadion för att hjälpa till med bygget. Flera familjer bidrog också med material och ekonomiskt stöd. 1991 var klubbhuset klart efter två års arbete.

1989 lämnade klubben förslag till kommunen om att höja backen med tippmassor så att fallhöjden skulle bli 70 meter, en ökning med tio meter. Vid ett stormöte i Tattby skolans aula röstade boende runt Byvägen emellertid ned förslaget med motiveringen att det skulle bli för mycket tung trafik. Det slutade med att backen bara höjdes lite grann.

Ekonomisk kris

Snöbristen bestod några år in på 1990-talet. Det föräldraägda liftbolaget fick ekonomiska problem och var våren 1992 konkurshotat. Året därpå övergick ägandet till kommunen och 1994 fick klubben möjlighet att överta anläggningen. Mycket arbete fick sedan läggas ned på förbättringar och inte minst på att ordna fram pengar.

Kommunen beslutade att upphöra med sitt bidrag till driften 1995. Motiveringen var att bara en liten andel av Nackaborna utnyttjade anläggningen, samt att den behövde en rejäl upprustning.

Med uteblivet driftsbidrag saknade klubben ekonomiska resurser för att starta snöläggningen och reparera det nödvändigaste. Vid klubbens medlemsresa till Stöten i december 1995 informerade dåvarande ordföranden Göran Ekman om det dystra läget. Medlemmarna insåg att det fanns risk att klubben på sikt skulle tvingas lägga ned verksamheten, och vid ett extra medlemsmöte antogs styrelsens förslag att be samtliga familjer om 500 kronor i extra bidrag. Därmed fick klubben ihop de 50 000 kronor som krävdes för att kunna köra igång verksamheten.

Nytändning

Säsongen 1995/1996 vände det. Äntligen kom snön och backen kunde hålla öppet i sju veckor vilket betraktades som en sensation av de luttrade medlemmarna. Samtidigt hade klubben fått en nytändning genom starten av skidlekis 1994. Första året deltog sex familjer i skidlekis men några år senare var åttio familjer engagerade. Klubben fick köra två skift på både lördagen och söndagen för att alla skulle få åka. Många "skidlekisbarn" fortsatte att åka skidor och gick vidare till de olika träningsgrupperna. Antalet barn i träning fyrfaldigades från 1996 till 2003.

Den snabba utvecklingen skärpte kraven på backen, säkerheten, snöläggningssystem, lift servering m m. Olika arbetsgrupper bildades inom klubben för att genomföra förbättringar och effektiviseringar. Vattensystemet för snötillverkning byggdes om vilket ökade kapaciteten och klubben köpte en bättre pistmaskin. Det gamla målhuset och lifthuset revs och ersattes med nya. Pistmaskingaraget samt hus till pump och kompressor byggdes.

Inför säsongen 2003/2004 installerades ett snöläggningssystem i Långsvängen/Familjebacken samt en ny lift. Den nya liften finansierades med 150 000 kr i sponsoringar, 150 000 i bidrag från kommunen och 150 000 från medlemmar som köpte liftbyglar. Hösten 2005 byggdes elcentralen om och backen fick en helt ny belysning. Backen har också breddats.

Idag har klubben en anläggning med två nedfarter som vid minus 5 till minus 10 grader kan snöläggas på drygt två veckor. Den nya liften har fyra gånger så hög kapacitet som den gamla och den övre delen av familjebacken Långsvängen har fått en egen liten lift (den så kallade Stumpan från Sumpen).

Ideellt arbete en grundsten

Allt arbete i klubben sker ideellt. Sedan 1994 är det de tränande barnens föräldrar som sköter snöläggningen samt driver cafeteria och lift. Alla familjer med barn i träning engageras i detta arbete. Därtill finns ett litet gäng eldsjälar som har hand om de mer avancerade delarna av driften, som pistning, underhåll av liften etc.

Att slalom är en sport som engagerar hela familjen och som man kan hålla på med länge finns det flera exempel på i klubben. Personer som började åka i sjuårsåldern, tävlade mellan 10-15 års ålder och som därefter var tränare några år har nu kommit tillbaka med egna barn och är tränare igen. Andelen föräldrar bland tränarna har ökat de senaste tio åren.

De ungdomar som arbetar som tränare har alla gått Skidförbundets grundkurs för tränare. Säsongen 2004/2005 inleddes ett försök med så kallade mentortränare. Hemvändande f d tävlingsåkare engagerades som tränare i klubben, och fick i gengäld stöd av en mentorgrupp bestående av föräldrar i klubben med kontakter på de områden som ungdomarna var intresserade av att arbeta inom i framtiden.

Sedan säsongen 2007/2008 har klubben en anställd person som sköter träningsverksamheten för att få så bra träning och lägerverksamhet som möjligt. Den första så kallade sportchefen var Marcus Löwgren från Saltsjöbaden, han påbörjade sin bana säsongen 07/08 och lämnade över till Erik Segerström från Mora säsongen 10/11. Erik hade rollen i 2 säsonger. Klubbens nuvarande sportchef heter Mathias Moberg, Arvika.

Tävlingar, läger med mera

Varje år står klubben som arrangör för tre-fyra tävlingar som ingår i Stockholm Cup eller Lilla världscupen. Klubben arrangerar också Stockholms största parallellslalomtävling, Saltisparallellen, som blivit en stor succé. Under säsongen arrangeras också KM och andra klubbävlingar.

I början av december varje år ordnar klubben en helgresa till fjällen för de tränande barnen och deras familjer. Då får alla i familjen möjlighet att delta i träningsgrupper och komma igång med säsongens skidåkning, men framför allt är det ett bra tillfälle att ha umgås och ha roligt. Intresset för klubbresan har vuxit enormt. De första resorna i slutet av 1970-talet gick till Idre. På den tiden deltog omkring 25 personer. Numera åker över 400 personer med på resorna som de senaste åren har gått till Vemdalen.

Ett annat tillfälle till snöträning är klubbens höstlovsresa till Österrike. Höstlovsresorna till Österrike har anordnats sedan 1970-talet. På den tiden var målet Serfaus nära Innsbruck. På 1980- och 1990-talet åkte klubben till Sölden och numera går resorna till Neustift i Stubaital. De senaste försäsongerna har ca 100 medlemmar/gång deltagit på detta läger.

Skidbytdagen, där medlemmar och andra har kunnat sälja och köpa begagnad skidutrustning, har ordnats varje höst sedan början av 1970-talet. I år såldes skidutrustning för närmare 200 000kr.

Milstolpar ur Saltsjöbadens slalomklubbs historia

1996	Martina Fortkord deltog i VM i Sierra Nevada
1997	Martina Fortkord kom trea i säsongens första World Cup-tävling i Tignes. Detta var klubbens dittills främsta placering. Martina deltar i VM i Sestriere.
1998	Martina Fortkord deltog i OS i Nagano
1999	Klubben vann lagguld i SM
2000	Susanne Ekman deltog i VM i S:t Anton; Susanne Ekman vann SM-guld i slalom, klubben vann lagguld i SM
2001	Susanne Ekman deltog i OS i Salt Lake City

2002	Susanne Ekman deltog i VM i S:t Moritz
2009	Axel Bäck gör världscupdebut i Schladming inför 50 000 åskådare
2011	Axel Bäck tar sin första världscupplats genom att kliva upp som delad 2a i Slovenska Kranjska Gora
2013	Axel Bäck vinner SM-guld i slalom
2014	Axel Bäck försvarar sitt SM-guld i slalom i klassiska Ingmarsbacken i Tärnaby

Framtidsplaner

Klubbens vision är inte enbart att ha en bra backe och lift. Ambitionen är att återskapa en del av Vinterstadion med dess anrika historia. Vid den gamla hoppbacken till vänster ovanför parkeringen ligger en stuga som en gång omgavs av åskådarläktare. Inför säsongen 2008/2009 rustades stugan upp och gjordes om till nytt klubbhus med cafeteria som är öppen för allmänheten när backen är igång. Väggarna i stugan pryds till viss del av minnen från Vinterstadions storhetstid i början av förra seklet.